

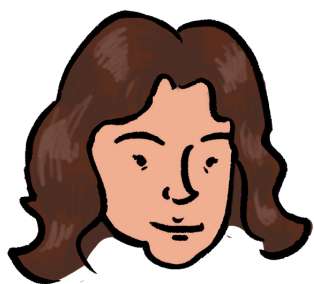
PRESTIŽNÍ STUDENT

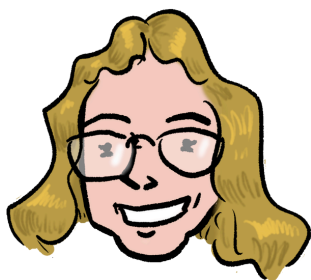
7. 2. 2025

PŘÍRODA

ČLENOVÉ REDAKCE

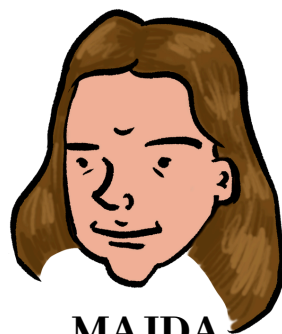
**PÁJA
CHALUPOVÁ**
4.B

**ANIČKA
VERNEROVÁ**
4.B

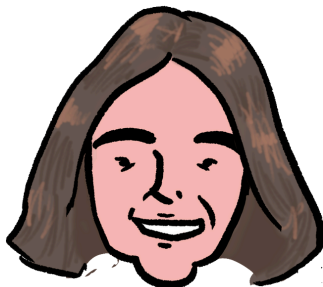
**ELIŠKA
DOLEŽÍLKOVÁ**
3.B

**MAJDA
MAJNEROVÁ**
3.B

**KRISTÝNA
SIEGLOVÁ**
3.B

**MAJDA
KOZLOVÁ**
3.B

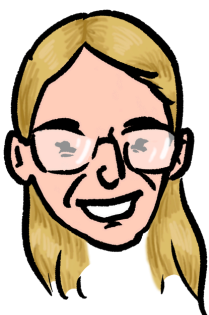
**ŠIMON
ROSKOVEC**
3.D

**EVI
VACKOVÁ**
4.B

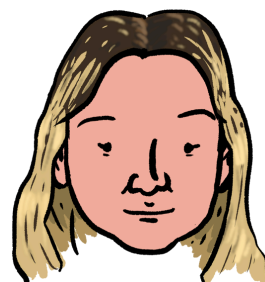
**MAREK
BARBUŠ**
4.B

**MAJDA
SODOMKOVÁ**
2.C

**JONÁŠ
HRMO**
2.B

**PÁŤA
ALBERTOVÁ**
2.B

**THEO
DIAN**
3.A

**JOHANKA
KRACÍKOVÁ**
2.B

**VOJTA
VERNER**
1.D

**MARKÉT
KUBÁČOVÁ**
1.D

OBSAH

GRAFIKA

Pavla Chalupová
Majda Majnerová
Eliška Doležilková
Markéta Kubáčová

ILUSTRACE

Šimon Roskovec

KOREKTURA

Anička Vernerová
Majda Majnerová

TITULNÍ STRANA

Šimon Roskovec
Evi Vacková

Úvodník	3
Ekologové všech zemí, spojte se!	4
Posíláme Světlo a teplo pro Ukrajinu!	6
Pařížská dohoda o změně klimatu	7
Vítězný red velvet dortík (s třešničkou)	9
Trad wives – fenomén „tradičního“ internetu	10
„Skauting vylučuje totalitu, totalita vylučuje skauting“	11
Jsou kaktusy ideální rostliny?	12
Putin je nejen vrah, ale i bordelář	13
Green deal: Big deal or No deal?	14
Zničí patriarchát naši planetu?	15
A řezníci nebudou mít co žrát	16
Zamilované cupcakes	17
Ovládá nás počasí?	18

Nekonečný leden je konečně za námi a s ním i předpololetní shon, který nejednoho z nás dohnal téměř k šílenství. Naštěstí už tu pár dní máme poněkud kratší únor, který snad uteče rychleji, rozhodně mu k tomu dopomohou jarní prázdniny, které nás čekají již popříští týden.

Únor je (údajně) měsícem lásky a jako každý rok jsme si k této příležitosti připravili originální valentýnky s členy pedagogického sboru. Jejich digitální podobu najdete na našem instagramu, papírová verze je přístupná jako příloha ve výtisku (pokud ji v časopisu nenajdete, pravděpodobně už si ji někdo vzal).

Tento měsíc jsme se zaměřili na přírodu, hlavně na ekologii a všemožné dopady našeho počínání na naši planetu. Green deal, Pařížská dohoda, kaktusy, patriarchát a mnoho dalších témat se objevuje na dalších stránkách.

Na závěr bych ráda přivítala nového člena redakce. Theo Dian (3.A) se stane naším zahraničním redaktorem. Bude nám reportovat poznatky ze svých studií ve Francii.

Milé čtenářky a milí čtenáři
příjemné čtení Vám přeje
šéfredaktorka Pavla Chalupová

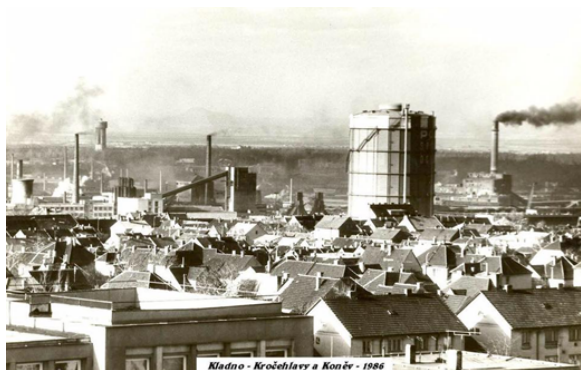
Šéfredaktorka

Ekologové všech zemí, spojte se!

~~BUDÉ~~ PRÁVO ZELENÉ

Z mých posledních pěti článků by se dala vytvořit jakási „komunistická rubrika“. Zdá se totiž, že jsem schopna o minulém režimu psát, ať už je téma časopisu jakékoliv. Ani tentokrát neodolám – téma „příroda“ totiž nabízí skutečně zajímavou otázku: *Jak se režim stavěl k ochraně přírody?*

Asi všichni víme, že za komunismu měl těžký průmysl významnou roli ve státní ekonomice. Nám Kladeňákům jsou jistě dobře známy fotky černého dýmu vznášejícího se nad komíny v Poldovce. Z toho by se dalo usoudit, že ekologie nebyla u KSČ úplně na pořadu dne; kdybychom ale dobře hledali, našli bychom hlasy obávající se o životní prostředí i u nás.

Záběry z kladenských hutí Poldi.

Na západě se ve stejné době, kdy v Československu vzkvétaly továrny a doly, objevila revoluční myšlenka – bezhlavá snaha o pokrok ve všech možných oblastech lidské působnosti možná není hrou bez vedlejších efektů. V reakci na pokusy USA s jadernými zbraněmi na Aljašce vznikla v roce 1971 v Kanadě organizace *Greenpeace*. O rok později byla ve Stockholmu na sjezdu OSN schválena deklarace o životním prostředí, kde se mimo jiné píše o potřebě ochrany volně žijících živočichů nebo šetrnějším nakládání s neobnovitelnými zdroji. Jak se k těmto událostem stavěli komunisté?

Fotografie z první protestní plavby organizace Greenpeace. (1971)

Informace o zahraničním dění v oblasti ekologie se k nám dostávaly jen velmi obtížně a kuse. Přestože se úzká skupina aktivistů snažila na problémy upozorňovat, ze strany komunistů se setkala s naprostým nezájmem. I tak dokázali ekologové (samizdatově) vydat překlad americké knihy *Limits to Growth* (v původním překladu *Meze růstu*), kde se objevily kacířské myšlenky o katastrofických dopadech lidského počínání na planetě Zemi. Tato kniha znamenala zlom na celém světě a vyvolala debaty o důsledcích průmyslové produkce – samozřejmě ne za železnou oponou. Světlou výjimkou byl ředitel Československé akademie věd (ČSAV) a člen KSČ Emil Hadač, díky němuž mohla fungovat Ekologická sekce Biologické společnosti ČSAV, která se snažila veřejnost informovat o ekologických problémech a vytvořit tak tlak proti nečinnosti KSČ.

Studie z roku 1973 ukázala téměř dvojnásobný výskyt vrozených vývojových vad u dětí narozených v oblasti Ústí nad Labem (známé pro těžbu hnědého uhlí a navazující těžký průmysl) než u dětí narozených v Praze.

To, že zdraví lidí a potažmo životní prostředí nebylo pro vládu prioritou, naznačuje, jak se s touto informací KSČ vypořádala – vědcům hrozila vyhazovem a výsledky studie skrývala ve strachu z toho, aby se ze severních Čech neodstěhovala tolik potřebná pracovní síla.

Znečištění ovzduší zdaleka nebyl problém jen v severních Čechách. Fotografie ze 70. let ukazuje Škodovy závody v Plzni.

Postupem času se nešetrné nakládání s životním prostředím stalo pro občany něčím, co se nedalo dále přehlížet. Obyvatelé nejvíce postižených oblastí měli strach o svoje zdraví. Týden před 17. listopadem 1989 vypukly v severočeských Teplicích několikadenní demonstrace proti znečištění ovzduší, kterým se strana už nebyla s to bránit, a staly se tak jakýmsi předobrazem sametové revoluce. Na teplických protestech roku 1989 je mimochodem založen snímek *Chceme dýchat*, který se u nás minulý rok promítal v rámci *Měsíce filmu na školách*.

A protože nechci svůj článek zakončit nějakou kliše frází, řeknu vám jen, abyste chodili do lesa a nevolili komunisty.

Majda Majnerová

← → ↻ 🔍 <https://prestiznistudent.wz.cz/>

Chcete si naše články přečíst online?

MÁME

WEBOVKY!

[www.prestiznistudent.wz.cz](https://prestiznistudent.wz.cz)

Posíláme Světlo a teplo pro Ukrajinu!

Od začátku ruské invaze na Ukrajinu uplynou v únoru tři roky. Vojáky na frontě i běžné obyvatele Ukrajiny tak čeká už čtvrtá náročná válečná zima. Velká část infrastruktury je za tu dobu zničená, řada oblastí je bez elektřiny a kvůli ruským dronům a minám se mnohdy nedá topit ani dřevem. Každodenní záležitosti jako vaření či svícení se proto stávají těžko obstaratelnými. Máš pocit, že se na válku ve veřejném prostoru zapomíná? Chceš pomáhat, ale tradiční sbírky se neslučují s tvou finanční situací? Přijď vyrábět svíčky!

Sbírku, ze které každý rok vzejde něco kolem 20 tisíc takzvaných zákopových svíček, organizují čeští skauti ve spolupráci s těmi ukrajinskými už potřetí. Svíčka v obyčejné plechovce od hrášku dokáže hořet až jedenáct hodin. Kromě světla taky docela solidně hřeje a dá se na ní ohřát i jídlo. Přitom se skládá jen ze tří obyčejných „ingrediencí“ – plechovky, kusů kartonu a roztaveného vosku, který lze recyklovat ze zbytků starých svíček. Tenhle „recept“ je ověřen léty i zkušenostmi. Stejnou techniku využívali totiž už vojáci v zákopech za druhé světové války.

Proč přijít?

Právě proto, že je výrobní proces tak jednoduchý, zvládne ho úplně kdokoli. Výmluva, že nejste manuálně zruční, vám tady tak rozhodně nepomůže. Je fakt, že v našich životech moc manuálních prací nezbylo a je vlastně docela fajn být na pár hodin offline a hrát si s kartonem. Kromě satisfakce z dobrého skutku si tak můžete užít i čistě sobecký relaxační zážitek. Můžete přijít sami, s někým, nebo se potkat s lidmi ze školy, na které byste jinak nenarazili.

Koordinátorem sbírky je kosmický inženýr a samozřejmě skaut Jan Lukačevič. Kromě sbírky koordinuje taky morálku dobrovolníků, přičemž každého z nich minimálně pozdraví. Po hale se pohybuje i mnoho dalších zajímavých lidí s podobným pozitivním smýšlením. Při vyrábění se tak můžete seznámit s válečnými veterány, influencery, nebo s ministrem vnitra, který sbírku také nedávno navštívil.

Dobrovolníků podle organizátorů bohužel stále ubývá. Nedostatek je prý hlavně mezi muži, kterých přichází minimum (berte to jako výzvu). I přes to by se letos organizátoři chtěli pokusit o dalších 12 tisíc vyrobených kusů a přiblížit se tak k celkové hranici 50 tisíc. Zatím je v plánu s výrobou skončit na konci února, prodloužení ale vyloučeno není.

Přidej se!

Úterý 17–21

Sobota 11–18

Holešovická tržnice: hala č. 12

Chceš jít s námi? Napiš paní profesorce
Jiskrové na Instagram: @jiskra_m

Eliška Doležilková

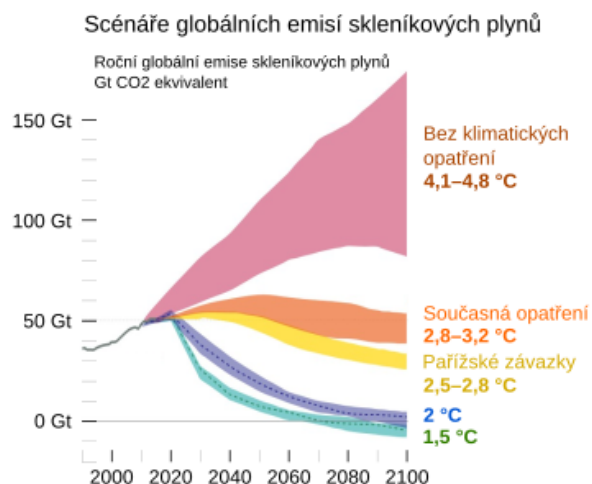
Pařížská dohoda o změně klimatu

Skutečnost, že se planeta v posledních dekádách otepluje nejrychleji v novodobé historii, nejspíše nikomu není cizí. Ať už za to může devastace životního prostředí kácením lesů pro zemědělské účely nebo spalování fosilních paliv, jednotlivým světovým vládám postupně dochází, že je třeba něco dělat, než bude příliš pozdě. Z těchto důvodů zástupci Organizace spojených národů (OSN) vypracovali a následně v Paříži podepsali dohodu o klimatu.

Kdy a proč?

Smlouva byla vypracována koncem roku 2015 v Paříži, kde byla 22. dubna následujícího roku rovněž podepsána drtivou většinou členů Spojených národů. Vstup v platnost musí být vždy podpořen ratifikací minimálně 55 zemí,

které produkují alespoň 55 % celosvětových emisí. Smlouva si klade za cíl reagovat na již zmíněnou klimatickou změnu, konkrétně zmírnit její dopad. Za hlavní ambici lze považovat udržení globálního růstu teploty pod 1,5 °C, maximálně 2 °C do roku 2100. Současná realita však udává něco okolo 3 °C a i kdyby byly

veškeré závazky účastníků se zemí dodrženy, tak bychom se stále pohybovali nad vysněným maximem zúčastněných, a to sice na hodnotách 2,5–2,8°C. Toto je sice nad stanoveným stropem, nicméně je důležité si uvědomit, že pokud by opatření nebyla žádná, situace by byla o poznání horší, pro představu viz. přiložený graf. Aktérské země zároveň se snížením emisí aspirují v nejbližších letech na dosažení uhlíkové neutrality – množství vypuštěných emisí skleníkových plynů je vyrovnáno jejich absorbováním (vysazování stromů, ochrana přírodních pohlcovačů).

Trumpovo odstoupení od dohody

Dohoda se kromě potíží spojené s jejím (ne)dodržováním potýkala s (ne)účastí Spojených států. Krátce po svém prvním zvolení do úřadu Donald Trump prohlásil, že jeho země od dohody odstoupí. Své rozhodnutí odůvodnil tvrzením, že dohoda zvýhodňuje ostatní země na úkor USA a že rovněž poškozuje americkou ekonomiku (konkurenceschopnost, zátěž, pracovní místa). Vystoupení USA z dohody, jakožto jednoho z největších producentů CO₂, vyvolalo jak vlnu kritiky, tak podpory. Avšak tato absence neměla dlouhého trvání, de facto okamžitě po nástupu Joea Bidena do prezidentského úřadu se USA opět připojily k dohodě. To se však může opět změnit, vzhledem k výsledkům prezidentských voleb, ve kterých Donald Trump po čtyřleté pauze opět zaznamenal vítězství.

Podle nejnovějších zpráv (v době kdy se píše tento článek) je Trumpova ambice z dohody opět vycouvat jistá, je tedy možné, že v následujících letech budeme svědky dalšího střídání mezi přistupováním k podobným globálním závazkům a jejich následným odvoláváním.

Co dál?

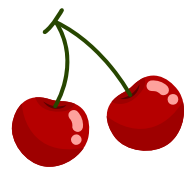
Navzdory nejistě budoucnosti tu však je pozitivní zpráva, a sice to, že nemalé množství světových států podniká výrazné kroky vůči svým závazkům. Země jako Čína nebo Indie se sice stále potýkají s enormním množstvím emisí, nicméně i zde jsou zaznamenávány pokroky a snahy o zlepšení. Nám bližší Evropská unie se zase zavázala snížit emise o 55 % do roku 2030 oproti roku 1990 a některé státy mají již částečně našlápnuto k uhlíkové neutralitě. Ovšem i přes částečně se zlepšující vidiny do budoucna je třeba neusnout na vavřínech a vytrvat při snahách zachovat klima na udržitelné úrovni. Protože tak to často bývá – když se po dlouhé námaze objeví první úspěchy, snadno zapomeneme pokračovat dále ve snaze.

Theo Dian

Vítězný red ~~velvet~~ dortík (s třešničkou)

oslava lásky podle východního vzoru

KSČ (Kulínářská strana Československa) vám při příležitosti oslav Vítězného února přináší recept, kterým můžete uctít nejdůležitější výročí svého života – den, kdy socialismus zvítězil nad blešivým imperialismem. Upřednostněte letos tento svátek před Valentýnem. Vzpomenete si vůbec, s kým jste ho slavili více než jednou? Že nevíte? Jedině Sovětský svaz s vámi vydrží na věčné časy; déle než jakýkoliv situationship.

Dort oslavující takovou příležitost by měl podle socialistických zásad náležet všem; kdyby vám náhodou něco zbylo, podělte se s ostatními soudruhy!

Na korpus:

- 25 kg (klement gottwald) hladké mouky
- 100 špetek soli
- 1,5 kg kakaa
- 11,3 kg změkklého másla
- 30 kg cukru krupice
- 200 velkých vajec pokojové teploty
- 24 l podmásli
- ~~hodně červené~~ barvy (tekutá, gelová, prášková)
- 100 lžiček octa
- 100 lžiček jedlé sody

Na krém:

- 40 l smetany na šlehání
- 400 lžic tučné zakysané smetany

Na ozdobu:

- koktejlové třešničky

Pokud vám některá z ingrediencí zrovna schází, nezoufejte – **každý podle svých schopností, každému podle jeho potřeb!**

Postup:

Troubu přehřejte na 175 stupňů, formu vymažte máslem a vysypte moukou.

V misce smíchejte mouku s kakaem a solí, odložte stranou. V hrnku smíchejte podmásli s červenou barvou a dobře promíchejte. (Na tomto kroku si dejte obzvlášť záležet, bez rudé barvy by to nebylo ono.)

V míse vyšlehejte změkklé máslo, přidejte cukr a později i vejce. Prošlehejte do krému. Pak střídavě přidávejte moučnou směs a podmásli.

V misce smíchejte jedlou sodu s octem, směs vypění, a rychle vmíchejte do těsta. Dobře promíchejte a těsto dejte do formy. Dejte péct do vyhřáté trouby. Špejlí si ověřte, zda je korpus upečený. (Čekání si můžete zkrátit poslechem budovatelských písní.)

Nechte trochu zchladnout ve formě a pak vyklopte. Buďte opatrní, korpus je velmi křehký. (Narozdíl od našeho socialistického státu). Korpus nakrájejte.

Suroviny na krém společně vyšlehejte. Následně jím pomažte a spojte všechna patra dortu. (Nemažte se s tím – myslete přitom na smrtonosný tábor amerických imperialistů.) Pro správný výsledek nezapomeňte vše míchat výhradně levou rukou!

Na závěr **náš** socialistický dortík vkusně dozdobte dostatečným množstvím šťavnatých koktejlových třešniček. V realizaci socialistického realismu se meze nekladou.

Přejeme vám dobrou socialistickou chuť.

škola nArUbY

(tento zdroj informací)

(tento článek je součástí rubriky škola nArUbY - váš alterna-

Náš recept je osvědčen – chutnal i soudruhu Husákovi.

Eliška Doležilková a Majda Majnerová

Trad wives – fenomén „tradičního“ internetu

Co v nás evokuje příroda? Lesy, zelené pláně a louky plné květín. No, nechceme všichni přece jen utéct? Příroda je zrovna takové romantické místo pro azyl. Někdo z nás však neutíká jen do přírody, nýbrž zpět do zdánlivě bezstarostných dob, ve kterých je vrcholem rodinný život a chod domácnosti. Pojďme se spolu podívat na internetový fenomén „trad wife“ kontentu.

„Trad wife“ obsah je zaměřen na idealizaci tradičních genderových rolí, ve kterých je žena chápána jako hospodyně a pečovatelka, zatímco muž zaopatřuje finance pro domácnost. Je to jistá fantazie z doby 50. let, kdy v období krize byla tradice jednou z mála jistot v životě. Na internetu obsah prezentuje ženy v retro šatech, bez starostí a s pohodovým rodinným životem, za který by se ani Rockwell nestyděl.

Historie trendu nám může říct více o jeho popularitě. Obsah související s rodinou, především obsah zaměřený na výchovu dětí a rodinný život jako takový, je populární už dlouhou dobu, hlavně protože je mnoho divákům blízký.

I přes to se však nevyhýbá časté kontroverzi. Trad wife kontent je totiž velmi podobným obsahem s vůní pastelových barev a čistoty. Jeho přitažlivost poskytuje zdánlivá stabilita a estetika. Ukazuje nám pouze to, co se zdá krásné – žádný flek na šatech, poslušné děti a hlavně ženy, které to vše zvládají. Obdivuhodné a dokonce až tak, že je snad nedokážeme přestat sledovat.

Kritice se nevyhneme, a to hlavně pro podporu jistých stereotypů do kterých občasně vstupuje i víra. Životní styl je kritizován izolací žen ze společnosti a jejich finanční závislosti. Mnozí to považují za úplný krok zpátky k pohledu na ženy jako méněcenné.

Pohledy jsou různé a je nutno říct, že každý si může vybrat svůj životní styl. Jde hlavně o svobodu volby, která je důležitá. Kontent je fascinující a otevírá diskusi o nostalgii, rovnoprávnosti a ideálech společnosti.

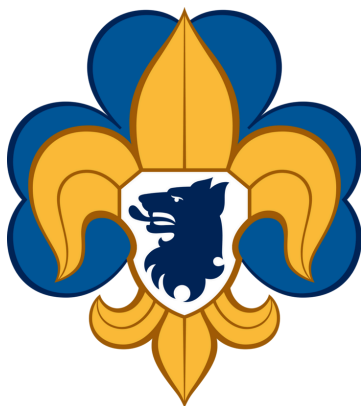
Patricia Albertová

„Skauting vylučuje totalitu, totalita vylučuje skauting“

Když je vaše hnutí třikrát zakázáno totalitními režimy, je jasné, že děláte něco správně; přesně to se totiž stalo skautské organizaci u nás v Česku – poprvé byl Junák zakázán za Protektorátu Čechy a Morava, podruhé a potřetí za komunismu (ke krátkému rozvolnění došlo v roce 1968, za pražského jara). Jak se ale skauting dostal z Anglie, kde ho v roce 1907 založil Robert Baden-Powell, až do naší malé české kotlinky?

Odpovědí je jedno jméno – Antonín Benjamin Svojsík, učitel tělocviku na žižkovské reálce, který v roce 1911 – poté, co se nadšen novými výchovnými metodami vrací z Anglie do své vlasti – sestavil první pokusnou skautskou skupinu. Již v rané fázi měl skauting za cíl vychovávat mladé lidi k plnění povinností vůči sobě, svému okolí, vyšším principům a hodnotám; tyto ideály se zachovaly a přetrvávají dodnes.

Na první pohled se může zdát, že psát o skautingu, když je tématem čísla příroda, je velmi prvnoplánové; zatajila jsem vám však jednu důležitou skutečnost: měsíc únor je pro skauty a skautky po celém světě velmi důležitým – slaví totiž tzv. Den zamyšlení, rovněž běžně označovaný jako Den sesterství. Svátek připadá na 22. února, ne však náhodou: v tento den se totiž narodil sám Robert Baden-Powell (a mimochodem i jeho manželka Olave). Z oficiálních stránek českého Junáka jsem se dozvěděla, že se skautky a skauti společně schází v oddílech, kmenech nebo jako celé středisko,

hrají různé, povětšinou environmentálně-vzdělávací hry a v myšlenkách jsou se svými druhy z cizích zemí.

Jelikož mi podobné tvrzení však připadalo lehce utopické, rozhodla jsem se jako správná žurnalistka věc prověřit; spojila jsem se s jedním ze členů kladenského skautského oddílu (který si přál zůstat v anonymitě) a stručně ho vyzpovídala. Zdroj mi dal za pravdu, že ne vždy je to tak úplně růžové; abych citovala: „Je to jako s každou takovou organizací – všechno je o rovnováze mezi lidmi, kteří chtějí, aby se něco dělalo a lidmi, kteří by se nejradši akorát flákali.“ Druhým dechem však dodává, že: „Je to pak holt o tradicích v jednotlivých střediscích.“

Pokud byste měli zájem se ke skautskému hnutí přidat, doporučuji stránku www.skaut.cz

Anička Vernerová

JSOU KAKTUSY IDEÁLNÍ ROSTLINY?

Někdo se perfektně postará o jakoukoliv rostlinu, kterou mu dáte. A někomu naopak umře i umělá květina. Pokud patříte do té druhé skupiny, tak jste jistě již přemýšleli nad koupí kaktusu. Jsou to rostliny nenáročné a zároveň krásné. Je to ale pravda?

Kaktusů je mnoho druhů a valná většina z nich pochází z teplých částí amerického kontinentu (ostatní mají svou domovinu v Africe). Vyvinuly se v místech, kde vody není mnoho, mají proto schopnost zadržovat vlhkost. Každý druh má trochu jiné požadavky, ale zpravidla je v létě stačí zalévat jednou za 7–14 dní.

Jejich odolnost proti suchu ovšem přináší jiný problém. Kaktusy jsou náchylné na přelití. Je tedy důležité je zalévat pouze pokud je půda úplně suchá. Jestliže ale nejste schopni je zalévat po delší dobu, je lepší nechat půdu, aby nasála vodu zespoda. Kořeny jsou tímto způsobem méně náchylné na hnilobu.

V zimě nastávají komplikace. Některé druhy totiž potřebují přezimovat. Při tomto procesu musí být půda naprosto suchá. Do zimoviště by se měly kaktusy přesunout na konci září. Ideální je místo mezi 5–15 °C a dostatkem světla, některé druhy si ale vystačí na zahradě, jiné potřebují spíše sklep s oknem nebo nejlépe zimní zahradu. Ale i u kaktusů, které nezimují, je důležité změnit režim. Zalévat je v tomto období je ideální ob měsíc.

Existují speciální zeminy na kaktusy, které nezadržují vlhkost a rostliny tak nejsou přelité. Bohatě však bude stačit, když smícháte písek s hlínou v poměru 1:1, i když některým druhům bude stačit pouze písek.

Kaktusy tedy mohou být i náročné rostliny. Nezoufejte však, neb pro vás mám seznam těch nejméně náročných. Jako první na seznamu jsou opuncie. Nádherně kvetou, mají léčivé účinky a plody jsou jedlé. Preferují suché oblasti a mohou být klidně venku, nevadí jim vedra ani mrazy.

Další jsou Mammillaria. Existuje celá řada druhů, ale všechny jsou nízké, kulovitěho tvaru; mají rády hodně světla po celý rok a vody tak akorát.

Není tedy dobré nechávat je delší dobu v suchu, ale taky se nesmí přelít.

A jako poslední jsou Echinopsis. I přes to, že jsou malé, mohou jejich květy dosáhnout v průměru až 15 cm. Abyste se jich ale dočkali, musíte rostliny během zimy nechat na místě, kde je 8–10 °C. Výsledek ale stojí za to.

A teď, když už víte jak na to, si můžete koupit svůj první kaktus a doufat, že přežije. Věřím ale, že se vám to s těmito znalostmi jistě podaří a držím vám palce.

Markéta Kubáčová

PUTIN JE NEJEN VRAH, ALE I BORDELÁŘ

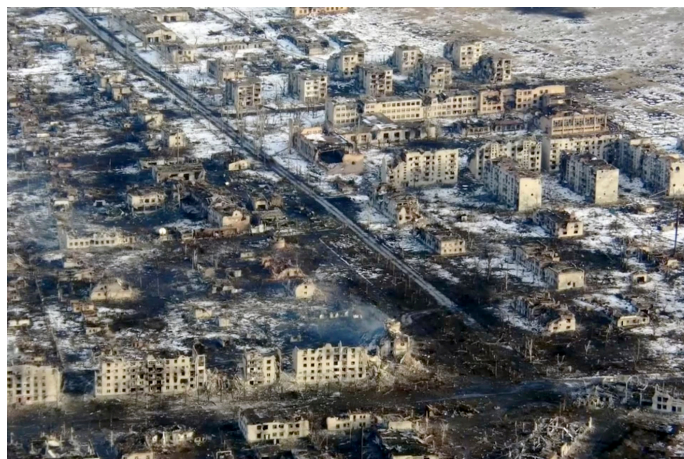
Za několik týdnů si budeme připomínat smutné tříleté výročí začátku války na Ukrajině. Nepochybně si všichni uvědomují obrovské ztráty na životech, a to jak na ukrajinské, tak i na ruské straně. Nad čím se ale nikdo jen tak nezamyslí je to, jaký negativní dopad může mít válka na životní prostředí.

Po rozsáhlém bombardování zastavěného území vzniká v první řadě spousta demoličního materiálu, který je obtížně recyklovatelný. Vzhledem k tomu, že se Rusko snaží ostřelovat strategické cíle, jsou častou obětí i centra průmyslu. Následně do přírody uniká neuvěřitelné množství nebezpečných industriálních chemikálií. I z nefunkční vojenské techniky uniká mnoho provozních kapalin, např. ze zasaženého tanku, který po zásahu zůstává na místě netknutý.

Nesmí se opomenout ani lesní požáry. Během války jich vzplane až 77× více než tomu bylo v období před válkou. Vysvětlení je tragicky jednoduché; čím více granátů hodíte do lesa, tím častěji bude les hořet. Stoupající počet požárů má škodlivý vliv na kvalitu ovzduší, v němž se vyskytuje stále více jemných i hrubých částic.

V potaz by se mělo vzít i to, kolik energie vlastně taková válka spotřebuje (např. energeticky náročná děla na vystřelování granátů). Podle Miroslava Havrána, ředitele CENIA (České informační agentury životního prostředí), se na ukrajinském území uvolní tolik energie, jako kdyby tam každých 14 dní vybuchla Hirošima. Navíc se kvůli přepravě vojenské techniky a vojáků spotřebuje spousta paliva. O to víc emisí fosilních paliv se pak uvolňuje do atmosféry. Paradoxně zároveň část emisí ubývá, protože se

důsledkem války zavírají továrny a civilní obyvatelstvo tolik nejedí autem.

V neposlední řadě zmiňme i to, že více než třetina ukrajinského území je pokryta nášlapnými minami a nevybuchlými bombami, jejichž odstranění by mohlo po válce trvat i desítky let. Zbytky použitých výbušnin v půdě navíc způsobují kontaminaci podzemní vody, která se vlivem vylouhovaných toxických látek stává nepitnou. Část populace proto ztrácí přístup k nezávadné vodě. Obyvatelstvo také přímo ovlivňuje faunu a floru, čemuž se nemusíme divit; kvůli hladu loví ohrožené druhy zvířat, kvůli zimě zase kácí stromy pro dřevo k topení.

Putin a jeho „speciální vojenská operace“ způsobují celé Ukrajině obrovské utrpení, a to nejen usmrcením tisíců Ukrajinců, nejen zničením jejich domovů, nejen rozkladem ekonomiky, ale i naprostou destrukcí životního prostředí, ve kterém by přeživší mohli navázat na svůj ztracený život. Pomáhejme Ukrajině a buďme vděční za zatím přetrvávající krásu české přírody.

Sophie Chalieux

GREEN DEAL: BIG DEAL OR NO DEAL?

Někteří politici jím straší, někteří se jím chlubí. Co je to vlastně Green deal, v čem nás omezuje a proč se ho pravičáci bojí jako průměrný prvák čtvrtletky z matiky?

Green deal, česky Zelená dohoda pro Evropu, je právní rámec a zároveň inovační strategie, jež nařizuje státům EU přijmout různá opatření, která budou mít za následek snížení národní uhlíkové stopy a udržení průměrné roční teploty pod 1,5 °C nad průměrnou teplotou před industriální revolucí.

Jedním z důvodů, proč se EU snaží udržet teplotu pod touto hodnotou, je fakt, že pod touto hranicí ještě nevzrůstá šance na vyhynutí druhů a rapidní změna klimatu; avšak nepředvídatelné změny počasí, přírodní katastrofy apod. již pozorovat můžeme...

Součástí Green dealu je i legislativní balíček Fit for 55, jež nařizuje státům EU snížit emise skleníkových plynů o 55 % do roku 2030. Zde narážíme na kámen úrazu – kámen, ze kterého si ti chytřejší z Motoristů dělají pazourek.

Vzhledem k tomu, že Česká republika a ostatní státy střední a východní Evropy na Fit for 55 zapomněly (jelikož zdražování spalovacích automobilů, dražší emisní povolenky a jiná nařízení jsou extrémně nepopulární, a u voličů by jednotlivé vlády mohly ztratit důležitá pro-

centa (že ano, drahá TOPko a KDU-ČSL)), volají po revizi Green dealu – zejména po znovupovolení prodeje automobilů se spalovacími motory po roce 2035.

Proč je však Green deal důležitý? Ať už jsi Motorista, terorista nebo traktorista, opravdu se ti nebude chtít žít na planetě, na které se budou vést války o příznivý životní prostor a potravu; na planetě, kde jsou i v našich zeměpisných šířkách období dešťů a období sucha; na planetě, kde tě tvoje frajerka nechá kvůli někomu, kdo má větší... recyklátor dešťové vody, protože jí bude nedostatek.

I když jsou argumenty typu „Ale proč máme začít my, vždyť Čína znečišťuje víc!“ pravdivé, je potřeba říct, že Čína investuje do obnovitelných zdrojů několikanásobně víc než celá EU dohromady. Navíc, kdo jiný by měl jít světu příkladem než objektivně nejbohatší region na světě?

Jinými slovy, než začneme poslouchat lákavá hesla typu *Seberou nám auta!* nebo *Zelené šílenství* či *Diktát z Bruselu!* vzpomeňme si, kdo platí veškeré studentské projekty, dotuje školní i mimoškolní programy a kdo z toho vlastně benefituje nejvíc – Češi, Slováci, Maďaři a jiní vlastníci nevelkých recyklátorů dešťové vody...

Marek Barbuš

ZNIČÍ PATRIARCHÁT NAŠI PLANETU?

Genderová nerovnost je společenským problémem již nějaký ten pátek. S problémy jako je pay gap, nerovné pracovní příležitosti či diskriminace se potýká nespočet žen. Můžeme ale vinit patriarchát i z klimatické krize?

Po 20. lednu, kdy se do funkce znovu dostal americký prezident Donald Trump a v prvních minutách odstoupil od Pařížské dohody a podpořil další těžbu nerostných surovin, by bylo na místě odpovědět jednoznačným ANO. Tohle je krásný příklad jednoho z problémů klimatické otázky: nedostatek žen na vysokých a rozhodujících pozicích.

Pokud se na ovlivnění klimatu podíváme z pozice obyčejného člověka, musíme zohlednit několik faktorů, nejen pohlaví. Mezi nejzásadnější charakteristiky patří místo bydliště, socioekonomický status, vzdělání a věk. Pokud se uchýlíme k menší generalizaci, můžeme laicky říct: čím chudší člověk je, tím méně ke změně klimatu přispívá.

Právě kvůli nerovným pracovním příležitostem jsou ženy pro nutnost sehnat obživu svým rodinám často nuceny pracovat v odvětvích, kde je klimatická změna zásadně ovlivňuje.

Bavíme se zde samozřejmě o méně vyspělých oblastech světa. To ale neznamená, že by ženy ze západu nebyly klimatickou změnou negativně ovlivňovány. Zvyšování teplot má vliv například na těhotné osoby, jelikož negativně působí na jejich schopnost regulovat tělesnou teplotu. Vysoké teploty vedou k předčasným porodům, které mohou končit nešťasně. Dále jsou spojeny i s těhotenskou cukrovkou.

Dle nejnovějších studií muži vypouštějí do atmosféry více emisí než ženy. Rozdíl je v řádu jednotek procent. Environmentální chování bývá zpravidla podmíněno jakýmsi genderovými rolemi; ženy dle průzkumů více třídí, využívají znovupoužitelné produkty místo těch plastových a celkově projevují větší zájem o daný problém. Muži na druhou stranu za ženami v těchto oblastech zaostávají. Vědci tvrdí, že jedním z hlavních důvodů je, že tyto aktivity jsou považovány za příliš „žzenštělé“ či „ženské“. Muži se často potýkají právě s problémem jejich genderové úlohy, kterou patriarchální společnost nastavila, místo toho, aby raději došli s plastem do popelnice.

Globální oteplování nemůžeme samozřejmě dávat za vinu jednomu pohlaví, ale fakt, že současně převažující patriarchát ve společnosti klimatickou změnu zásadně ovlivňuje, nelze ignorovat. Podle zprávy Global Gender Gap z roku 2021 bude celosvětově trvat 135,6 let, než dojde k odstranění genderové propasti. Z historického hlediska se nejedná o tak dlouhou dobu, z hlediska environmentálního se může jednat o věčnost, které se nemusíme jako lidstvo dožít, pokud se budeme nadále zabývat banalitami jako kdo má doma vynést koš.

Pavla Chalupová

A řezníci nebudou mít co žrát

Vegetariánství je v posledních letech, a to i v naší masožroutské zemi, na vzestupu. Čím dál víc lidí se masa vzdává a důvodem zdaleka nebývá jen šlechetná ochrana zvířátek. V době rostoucího ekologického uvědomění je postoj veřejnosti ovlivněn i skutečností, že jíst maso sedmkrát týdně naší planetě zrovna neprospívá. Za zmínku stojí i to, že ne všem maso chutná nebo ho nejlépe z duchovních důvodů. Jak na postupné odvracení od zajetých kolejí karnivorního jídelníčku reaguje česká společnost?

Obchodní řetězce, restaurace i média si změnu uvědomují a ve prospěch zisku se jí mazaně přizpůsobují. Dny, kdy si vegetariáni mohli ve většině restaurací objednat akorát tak smažák, jsou dávno pryč a tzv. plant-based varianty typicky masových pokrmů na nás teď vyskakují na každém rohu. Jste-li ochotni sáhnout si v nějakém hipsterském podniku hezky hluboko do kapsy, může vás překvapit, že bezmasé verze leckdy konkurují originálu.

V dnešní době dystopického konzumerismu máme však ve zvyku zapomínat, že v jednoduchosti je krása. To, co je prezentováno jako nové, a tudíž lepší, nám i naší peněženice často škodí. Účinný marketing a atraktivní design vysoce zpracovaných veggie burgerů nebo třeba proteinových nápojů podněcuje, že zřídkakdy sáhneme třeba po bílkovinami nabitě čočce nebo obyčejném jogurtu.

Celé téma vegetariánství značně komplikuje i jedinečný milostný vztah našeho národa k masu. Historicky byl pořádný steak na talíři symbolem blahobytu a v mnoha rodinách nesmí

chybět ani v současném 21. století. K nízkému podílu vegetariánů přispívá i fakt, že jsme méně důvěřiví k zahraničním trendům a máme tendenci držet se svých tradic zuby nehty. Samotná česká kultura v mnohých z nás až s vlasteneckou hrdostí evokuje výjevy tlačenek, salámů, řízků v chlebu, zčernalých buřtů a samozřejmě klasiky jako svíčková nebo lingvisticky kontroverzní vepřo-knedlo-zelo. Do opozice vůči vegetariánství se nepříliš překvapivě staví zejména starší lidé, kteří „výmysly“ svých dětí a vnoučat neumí překousnout a odmítnutí sekané vnímají jako předzvěst pádu civilizace. Ještě horší bývají někteří všeználkové, kteří se svými doktoráty z TikToku poučují o většinou extrémních (ale super účinných) dietách jako keto, raw vegan nebo carnivore. Ještěže babičky nevidí tohle!

**MEAT IS
MURDER**
PETA

Problémů, které polarizují českou společnost, máme habaděj. Takže ať už na obědě pípáte jedničku nebo dvojku, nenechte si do toho žádným wannabe výživovým poradcem kecat a na oplátku si ta svá moudra šetřete na rodinnou večeři.

Kristýna Siegllová

Zamilované cupcakes

V tomto čísle vás okouzím velmi jednoduchým receptem na cupcakes pro zamilované, jelikož tu máme opět měsíc lásky – únor. Rozhodla jsem se připravit čokoládový brownie základ a na něj světle růžový krém. Téma přírody se zrcadlí v dekoraci. Celý dezert zdobí rostlina, přesněji bílá růže. Bílá, protože značí čistou a dokonalou lásku navždy. Proto doufám, že vás recept bude inspirovat natolik, abyste touto sladkostí obdarovali své nejbližší a možná přidali i nějaký vzkaz...? Přeji mnoho úspěchů nejen v kuchyni.

Ingredience na 12 ks cupcakes:

Brownie základ:

- 100 g másla
- 42 g kakaa
- 106 g hladké mouky
- 1/2 lžičky jedlé sody
- 1/2 lžičky prášku do pečiva
- špetku soli
- 2 velká vejce, pokojové teploty
- 100 g krupicového cukru
- 55 g třtinového cukru (Pokud nemáte třtinový cukr, použijte místo něho normální bílý. Třtinový je v receptu proto, aby dodal tmavší barvu a lehce karamelovou chuť.)
- 120 ml mléka, pokojové teploty
- 56 g hořké čokolády

Růžový krém:

- 3 lučiny (Philadelphia nebo jakékoli pomazánkové máslo)
- 2 lžíce másla
- 2 lžíce moučkového cukru
- vanilková zrníčka z 1/2 lusku
- růžové barvivo (nebo pokud nemáte růžové, můžete použít i červené nebo jako já rozemleté lyofilizované ovoce, konkrétně jahody/maliny)

Dekorace:

- bílý a zelený marcipán/fondán
- stříbrné/zlaté/bílé/růžové kuličky
- (stříbrný/zlatý prášek)
- živé květy, ...

Postup:

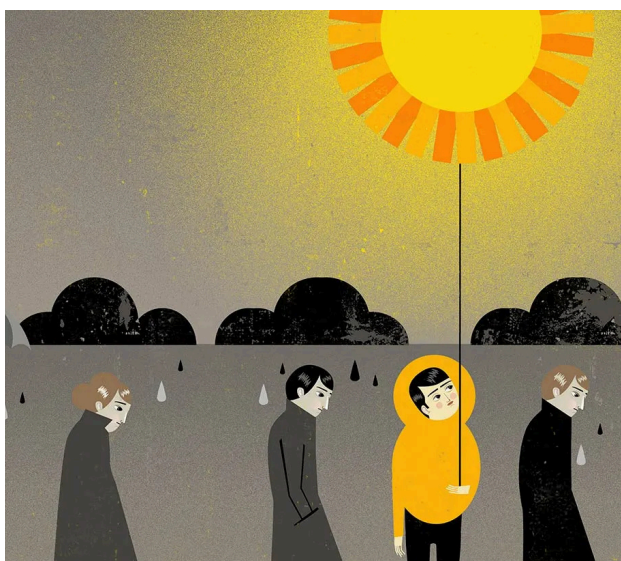
1. Troubu předehřejte na 170 stupňů, formu na cupcakes vyložte papírovými košíčky nebo vymažte máslem, jako jsem to udělala já. (když nemáte košíčky, musíte si umět poradit :))
2. Máslo a čokoládu dejte do misky a společně rozpustíte ve vodní lázni. Nechte zchladnout na pokojovou teplotu.
3. V menší misce smíchejte mouku, kakao, jedlou sodu, prášek do pečiva a sůl.
4. Ve větší míse vyšlehejte vejce společně s oběma cukry do pěny.
5. Vmíchejte rozpuštěnou čokoládu s máslem. Nakonec střídavě přimíchejte moučnou směs a mléko, mouku natřikrát, mléko nadvakrát.
6. Vše prošlehejte a rozdělte do připravených košíčků.
7. Dejte péct do vyhřáté trouby asi na 15-18 minut, ověřte špejlí, zda jsou upečené. Nechte chvilku vychladnout ve formě, pak opatrně přendejte na chladicí mřížku.
8. Smíchejte lučinu s máslem, cukrem a barvivem. Naplňte do cukrářského pytlíku a naneste na cupcakes.
9. Nakonec nejzábavnější část, zdobení. Vymodelujte růžičky i s lístky a umístěte do krému. Posledním krokem jsou barevné kuličky a jiné posypky. A je hotovo! Přeji dobrou chuť!

Johanka Kracíková

Ovládá nás počasí?

Počasí je jako nevyzpytatelný režisér našeho každodenního života. Jeden den nás obklopí zářivým sluncem a přívalem nové energie, a ten druhý nás zahltlí deštěm a značnou dávkou melancholie. Ale co když počasí není jen kulisou, nýbrž i hercem, který ovlivňuje naši náladu a emoce? V tomto článku se podíváme na to, jak obloha nad námi manipuluje s tím, jak se cítíme uvnitř.

Slunce je zásadním zdrojem vitamínu D, který přispívá k produkci serotoninu – jinak také „hormonu štěstí“. To je také důvod, proč nám slunečné dny často zvednou náladu a podpoří ve vyšší aktivitě. Lidé trpící sezónní afektivní poruchou (SAD) zažívají prudké zlepšení psychické pohody, jakmile se objeví první jarní paprsky.

Ale pozor, i slunce může být příliš intenzivní. Příliš mnoho horka může vyústit v podráždění, vyčerpání a neschopnost relaxovat. Takže pokud se někdy přistihnete, že v letním vedru nenávidíte svět, možná to není vaše povaha, ale termostat.

Deštivé dny mají zvláštní kouzlo – buď se v nich utopíte, nebo se v nich najdete. Zatímco někteří z nás při prvních kapkách ztratí vůli k životu a hledají azyl pod dekou, jiní objeví dokonalou atmosféru pro filozofické úvahy nebo maratony oblíbených seriálů. A upřímně, kdy jindy si dopřát horkou čokoládu bez výčitek?

Kapky deště mají zvláštní schopnost navodit melancholickou náladu, která nás buď potáhne do hlubin myšlenek, nebo nás donutí napsat básničku o smutku z mokrých ponožek. Ale pokud se zaposloucháte do rytmu dopadajících kapek, možná objevíte klid, který jinak chybí ve spěchu slunečných dnů. Déšť je jako příroda šeptající: „Zpomal, dej si pauzu.“

Hromy a blesky jsou připomínkou divokosti přírody. Pro mnohé jsou bouře zdrojem fascinace, pro jiné důvodem k neklidu. Bouře může být metaforou vnitřního chaosu, ale po jejím skončení často přichází pocit úlevy, podobně jako po náročné emocionální epizodě.

Vědecké studie naznačují, že negativní ionty vznikající při bouřích mohou přispět k lepšímu náladovému rozpoložení. Možná i proto nás atmosféra po bouřce dokáže uklidnit. Takže až příště uvidíte blesk, pomyslete si: „Tohle je příroda na detoxu.“

Přijměme tedy počasí jako kulisu našeho života. Hlavní role v tomto příběhu je totiž vždy na nás. A pokud se občas cítíte jako zamračená obloha, vězte, že i za těmi nejtemnějšími mraky je pořád modrá obloha.

Majda Kozlová

© Prestižní student 2025

Číslo dvacáté osmé

@prestiznistudent

Předej prosím časopis
někomu dalšímu.

